

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Ткачук С.А., Яценко І.В., Гаврилін П.М.

**СУДОВО-ВЕТЕРИНАРНЕ ЗНАЧЕННЯ
СТРУКТУРНИХ ПАРАМЕТРІВ СКЕЛЕТА ДЛЯ
ВИЗНАЧЕННЯ ВИДОВОЇ НАЛЕЖНОСТІ
БІОЛОГІЧНОГО МАТЕРІАЛУ**

Монографія

Київ – 2015

Т48 Судово-ветеринарне значення структурних параметрів скелета для визначення видової належності біологічного матеріалу: Монографія / С. Л. Ткачук, І. В. Яценко, П. М. Гаврилін. - К: ЦП «Компринт», 2015. - 330 с. ISBN 978-617-7202-86-7

Монографія присвячена дослідженню структурних параметрів скелета ссавців та свійської птиці (кроля свійського безпорідного, зайця-русака, бабака степового, нутрії, kota свійського безпорідного, пєсця, курей м'ясного

напрямую продуктивності) у разі визначення видової належності біологічного матеріалу.

Вперше розроблено методологію дослідження кісткового матеріалу, як речового доказу, в судово-ветеринарній експертизі. Комплексом методів дослідження (порівняльно-анатомічний, остеометричний, дискримінантний аналіз, спектроскопічний) кісток дрібних тварин (кролів, зайців, нутрій, байбаків, котів, песців) вперше розроблено і науково обґрунтовано технологію остеологічних досліджень залежно від попереднього стану кісткового матеріалу. Розроблено алгоритм дослідження і доведено, що за будь-якого попереднього стану кісткового матеріалу залишається можливість встановлення його видової належності. Показано, що видова дифереиція кісток на рівні їх анатомічної цілісності або незначної пошкодженості можлива остеоскопічним чи порівняльно-анатомічним методами, за незначного пошкодження та відсутності на кістковому матеріалі характерних анатомічних ознак - остеометричним методом і дискримінантним аналізом; на рівні значної пошкодженості (дрібні або обгорілі уламки без розпізнавальних анатомічних структур, порошкоподібний стан) - методом інфрачервоної спектроскопії.

Набуло подальшого розвитку питання щодо методології створення і використання остеологічних комп'ютерних технологій в судово-ветеринарній експертизі та запропоновано оригінальні комп'ютерні програми «Остео» і «Discriminant» на основі анатомічних і остеометричних параметрів кісток скелета дрібних ссавців.

Монографія буде корисною ветеринарно-санітарним експертам, судово-ветеринарним експертам, викладачам, студентам магістрантам вищих навчальних закладів аграрного профілю, біологам, фахівцям післядипломної освіти.